

Håndbok i skole-hjem-samarbeid ved Steinerskolen i Ås

Denne håndboken er ment til hjelp for deg som forelder/foresatt ved Steinerskolen i Ås. Håndboken inkluderer informasjon om hvordan foreldrearbeidet ved skolen vår er organisert, hva du som forelder kan forvente av skolen, og hva skolen forventer av deg.

Du finner også noe informasjon om hva Steinerskolenes foreldreforbund og Ombudet for Steinerskolene kan hjelpe til med.

Håndboken er utarbeidet av FAU vinter/våren 2022.

Innhold

<i>Steinerskolen i Ås</i>	3
<i>Steinerskoleforeldre: Aktive og ansvarlige</i>	4
<i>Klassekontakter</i>	5
<i>Delegering</i>	5
<i>Tips og forslag</i>	5
<i>Forslag til program for foreldremøtene</i>	6
<i>Klassekasse</i>	7
<i>Foreldresamtaler</i>	8
<i>Konflikthåndtering</i>	9
<i>Ombudet for Steinerskolene</i>	9
<i>Foreldreforeningen/FAU</i>	10
<i>Foreldreforeningen/FAU er ansvarlig for:</i>	10
<i>Daglig leder er ansvarlig for:</i>	11
<i>Klasselærer er ansvarlig for:</i>	11
<i>Julemarked/markeder</i>	12
<i>Dugnader</i>	13
<i>Tips:</i>	13
<i>Fester og fellesarrangementer</i>	14
<i>Fester som feires mellom sommerferien og nyttårsaften:</i>	14
<i>Fester som feires mellom nyttår og sommerferien:</i>	15
<i>Disse årstidsfestene avholdes på kveldstid:</i>	15
<i>17. mai</i>	16
<i>Fredagskafe</i>	17
<i>Steinerskolens Foreldreforbund (SFF)</i>	18
<i>Mer informasjon og lenker</i>	19
<i>Oversikt over aktuelle lover</i>	19

Steinerskolen i Ås

I 1992 tok en lærer fra Steinerskolen på Hovseter i Oslo initiativ til å starte en steinerskole i Ås. I landlige omgivelser med naturen tett innpå, med muligheter for å klatre i trær, til å legge ut på skitur og å sanke kvister til bål skulle barna få komme tett innpå livet under skolegangen. Skolen fikk plass i lokaler på Bjørnebekk som ble leid ut av Ås kommune.

Det første året var det én klasse på skolen; førsteklasse med 15 elever. Den gangen kunne elever og lærere glede seg over en skolehage med høns, og et skolemåltid som ble servert midt på dagen. Etter måltidet byttet elevene på å delta i rydding og oppvask. Noen SFO-ordning etter dagens modell var det ikke, men måltidet midt på dagen ble lagt til et forlenget friminutt slik at skoledagen sluttet i tretiden. Etter klokken tre skiftet foreldrene på å passe de gjenværende barna.

Det tredje driftsåret begynte skolen å dele ut «Fredagsbladet», skolens informasjonsskrift som går ut til alle foreldre en gang i uken.

Nye elever kom til, og etter hvert ble lokalene på Bjørnebekk for små. I 1997 kunne skolen, med 6. klasse som høyeste klassetrinn, flytte inn i det tidligere kommunale skolebygget på Holstad. Ti år senere, i 2007, flyttet Haugtussa Steinerbarnehage inn i nye lokaler like i nærheten.

I dag har skolen elever i alle klassetrinn i barne- og ungdomsskolen. I 2020 ble skolen organisert som såkalt fådelt skole, med fire klassegrupper: 1.-3. klasse, 4.-6. klasse, 7.-8. klasse, og 9.-10- klasse.

Steinerskoleforeldre: Aktive og ansvarlige

Som foreldre og foresatte har vi ansvar for å støtte opp om våre barns skolegang. Barna våre beveger seg hver dag mellom to virkeligheter; skole og hjem. Som foreldre har vi ansvar for å bygge broer mellom disse to virkelighetene.

Å være steinerskoleforelder er å være en aktiv forelder i barnas skolehverdag. Foreldrene kan støtte elevens skolegang, og får glede og fordel av å kunne etablere nettverk og sosiale møteplasser med andre foreldre. Et godt forhold mellom foreldre og klasselærer, og mellom foreldrene innbyrdes er av stor betydning for de sosiale relasjonene i klassen. Dette skapes på foreldresamtaler, foreldremøter, dugnader, arrangementer på skolen og utflukter/turer enten initiert av eller der foreldre er deltakende.

Det skal være morsomt å være forelder ved en steinerskole. Steinerskolen er en kulturinstitusjon som man skal bidra inn i og glede seg over! Her er ting vi som foreldre kan bidra med for å skape en trygg og god skolehverdag for barna våre:

- Vi er forbilder for våre barn og må være bevisst på hvordan vi snakker om andre barn og voksne.
- Vi kan hjelpe barna å trene på å snakke med og ikke om. Dette bidrar til å skape tryggere psykososiale forhold.
- Stille opp på foreldremøter, foreldresamtaler, kurs, dugnader, markeder og sosiale treff i regi av skolen, foreldreforeningen eller foreldregruppa i klassen.
- Informere lærere og andre foreldre om det som berører våre barn på en slik måte at det kan ha betydning for atferden deres.

I [opplæringsloven](#) §9A står det: *Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.* Som foreldre må vi være våkne for at denne loven blir oppfylt, så vel for våre egne barn, som for andres. Hvis vi er bekymret for elevenes fysiske eller psykososiale miljø, skal vi melde fra til skolen.

Skolen har etter opplæringsloven §9A-4 en aktivitetsplikt ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Formålet med aktivitetsplikten er at skolen skal handle raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Etter aktivitetsplikten skal skolen lage en skriftlig aktivitetsplan når det skal gjøres tiltak i en sak som angår elevens skolemiljø. Mer informasjon ligger tilgjengelig på Utdanningsdirektoratets nettsider.

Klassekontakter

Hensikten med rollen som klassekontakt er å bidra til et godt miljø i klassen for elever, lærere og foreldre. Som klassekontakt er du derfor en ressurs for elevene, for foreldrene og for læreren.

Klassekontakter velges blant foreldrene i alle klasser. Dette er oftest én forelder i hvert klassetrinn. Da vi er en fådelt skole, betyr det at vi i de fleste tilfeller har flere klassekontakter i hver klassegruppe. Klassekontaktene er med i arbeidsutvalget til skolens foreldreforening (FAU), og er kontaktledd mellom foreldregruppen og skolen.

Som klassekontakt har du taushetsplikt i henhold til taushetsbestemmelsene i [forvaltningslovens](#) §13.

Klassekontakt er ansvarlig for å:

- informere klasselærer om viktige saker som omtales blant klassens foreldre.
- informere klassens foreldre om saker fra foreldreforeningen/FAU.
- bringe saker fra klassens foreldre inn i FAU.
- dele ut denne foreldrehåndboka til nye foreldre.

Delegering

Det er ikke meningen at du som klassekontakt skal gjøre alt selv. Delegering er vesentlig for å utnytte de ressurser som er i foreldregruppen, samtidig som det er mer gøy når flere samarbeider. Husk at noen mennesker liker å bli spurt, og de fleste er villige til å ta i et tak for klassen og derigjennom sitt eget barn.

Tips og forslag

- Klassekontakt trenger å samarbeide tett med klasselærer. I dette ligger å forberede foreldremøter og lage agenda sammen med klasselærer. Ta utgangspunkt i referat fra forrige møte og be om innspill fra foreldrene i god tid.
- Klassekontakten kan lede foreldremøter, evt. sammen med klasselærer.
- Husk å velge referent på foreldremøtene.
- Husk valg av nye klassekontakter på siste foreldremøte hver vår.
- Ta initiativ til klassearrangementer som turer, fester, møter, dugnader, etc. Delegering av oppgaver er et stikkord her.
- Klassekontakt kan bidra til inkludering av nye foreldre i foreldregruppen.
- Ta gjerne kontakt med Steinerskolens foreldreforbund/ Ombudsordningen hvis du trenger hjelp eller tips i forbindelse med konflikt i klassen.

Forslag til program for foreldremøtene

Når	Tema / skolen	Tema / foreldre
0. klasse • Informasjonsmøter bør avholdes på høsten, i god tid før inntak • Et møte avholdes om våren	<ul style="list-style-type: none"> • Antroposofi og menneskebildet • Et fags utvikling gjennom skoleløpet • Skole-hjem samarbeidet, SFO, årsplan 1. klasse • Skolestart, foreldresamarbeid • Informasjon om skolens rutiner og regler 	
1. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid skole-hjem, spesielt rundt det sosiale • Samtale om forventninger • Eurytmifaget • Om skolens organisasjon og ledelse • Rutiner i klagesaker 	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med hverandre og hverandres barn • Bursdagsfeiringer • Vennegrupper blant barna • Leggetider, matpakker, overnattinger osv.
2. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid skole-hjem, spesielt rundt det sosiale (viktig hvis det er mange nye) • Lese- og skriveopplæring 	<ul style="list-style-type: none"> • Samme som første klasse • Data/telefon/spill • Nettvett (nettmobbing, deling av bilder, tilgang til porno, vold), aldersgrenser, hvordan kan vi bidra til å skjerme barna
3. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Fremmedspråk • Ni-ti-årsalderen. Om barnets utvikling • Formtegning 	<ul style="list-style-type: none"> • Fritidsaktiviteter – samordning mellom foreldre • Oss voksne som forbilder • Lekser. Hva er gode lekser? Hvordan kan foreldre involveres i lekser på god måte?
4. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Mediebruk/internett/data/ nettvett (samarbeid med «Barnevakten») • Håndarbeid/håndverk 	<ul style="list-style-type: none"> • 9-åringen • Psykososialt miljø • Sorg
5. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Matematikkfaget • Sosial kompetanse/mobbing 	<ul style="list-style-type: none"> • Førpubertet, bursdagsfeiringer, leggetider • Lekser • Faglig utvikling
6. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Om det trettenårige skoleløpet, belyst gjennom et fag 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan hjelpe barna å håndtere avvisning/ utestenging • Å sette grenser for seg selv • Nettvett, aldersgrenser, hvordan kan vi hjelpe barna å skjerme seg selv/utvikle sin kritiske sans?
7. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Om ungdomstrinnet og ungdomstiden • Rus, spiseforstyrrelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Pubertet. Rus. Ensomhet • Kropp (mat og trening) og integritet • Psykososialt miljø • Selvstendigjøring av barna, hva er de i stand til å klare selv?
8. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighet for ekstern fagperson som arbeider med det sosiale i klassen. Info på foreldremøte • Faglig utvikling • Prøver 	<ul style="list-style-type: none"> • Bursdager/klassefester • Psykisk helse • Nettvett • Innetider. Henting på fest og samordning foreldre imellom • Lekser/faglig utvikling/prøver
9. klasse om våren eller 10. klasse tidlig på høsten	<ul style="list-style-type: none"> • Om videregående og det 13-årige skoleløpet 	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrehjelp til å håndtere tenåringer • Grensesetting og frislipp
10. klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Om videregående og valg for fremtiden 	<ul style="list-style-type: none"> • Valg for fremtiden • Hvor er det hjelp å få hvis ungdommen sliter, hvordan kan foreldre hjelpe hverandre?

Klassekasse

Det er ikke er lov å kreve inn penger fra foreldrene til en klassekasse, men det er lov å motta gaver gitt til en slik kasse uten krav om motytelser. Pengene skal komme felleskapet (klassen/ klassegruppen) til gode og ikke øremerkes enkeltbarn.

Kontoen må administreres av en forelder, som bør føre et enkelt regnskap over transaksjoner. Det er lov å dele ut faktura til foreldrene og be om gaver til å dekke utgifter til klassesaker, gaver etc., men det er ikke lov å purre eller kreve pengene innbetalt på noen måte. Gjennomføring av slike turer kan likevel være avhengig av at nok penger kommer inn.

En konto som følger klassen gjennom alle klassetrinn, kan opprettes gjennom kontoret på skolen vår. Tilgang til kontoen gis til klassekontakten eller en annen forelder i klassen.

Vi anbefaler at det sørges for anonymitet vedr. transaksjoner til klassekassa, slik at ingen føler seg hengt ut om de ikke har gitt gave.

Dugnadsarbeid der elevene deltar er å anbefale for å samle inn penger til klassekasse, f.eks. gjennom salg på markeder eller Fredagskaffe. Les mer om klassekasse og Gratisprinsippet på nettsiden til Steinerskoleforbundet.

Foreldresamtaler

Klasselærer har ansvar for å invitere til og gjennomføre minst to møter med foreldrene hvert år. Disse samtalene er viktige arenaer for å se hvordan vi best mulig kan samarbeide om barnets positive utvikling faglig og sosialt.

Foreldresamtalen er i utgangspunktet ikke beste arena for å ta opp spesielle hendelser eller avvik: slike hendelser må tas opp fortløpende. Elever som ønsker det, har rett til å delta i møter som omhandler dem etter at de har fylt 12 år.

Spørsmål som er viktig å besvare i møtet:

- Hva er elevens faglige ståsted, hva er eleven sterk på, og hva trenger eleven mer av for faglig progresjon?
- Hvordan ser eleven ut til å trives?
- Er det endringer i atferd eller utviklingen hos eleven (blitt mer utadvendt, blitt mer stille, er mer sosial, er mindre sosial, spiser mer, spiser mindre, sover godt, sover ikke godt, osv.)?
- Er det ting som skjer hjemme (syk bestemor, ny hund, far/mor har ny kjæreste, nytt hus, skilsmisse, økonomiske endringer av betydning) som skolen trenger å vite om?
- Er det ting som skjer på skolen (nye klassekamerater, hvem barnet er sammen med, hva barnet gjør i friminutt) som foreldrene trenger å vite om?
- Hva foreldre kan bidra med, er det for eksempel klassekamerater som bør inviteres med hjem? Hvordan foreldre kan delta i skolearbeidet – hvordan fungerer det med lekser hjemme.
- Hvilke hjemmeoppgaver fungerer godt for eleven?
- Hva slags spørsmål kan foreldre stille eleven for å følge opp hjemmeoppgaver?
- Hvordan følge opp avtaler fra foreldresamtalen mellom møtene?

Dette sier foreldreutvalget for grunnskolen om foreldresamtalen:

<https://foreldreutvalgene.no/fug/utviklingssamtaler-i-skolen/>

Konflikthåndtering

Overalt hvor mennesker samarbeider vil det av og til oppstå konflikter. Det kan være mellom elever, mellom elev og skole, mellom foreldre, eller mellom foreldre og skole. Konflikter er alltid individuelle. Det finnes derfor ingen generelle løsninger, men det etterstrebes gode prosesser for å finne gode løsninger på konfliktene.

Klassekontakten kan i enkelte tilfeller involveres og bidra til at konflikter og utfordringer løses på lavest mulig nivå. Klassekontaktens rolle er ikke å løse konflikten, men å evt. bidra til at den blir løst ved å veilede foreldre til å snakke med den det gjelder på en hensiktsmessig måte. Noen ganger er det riktig å henvise foreldrene til klasselærer eller faglærere, andre ganger til daglig leder.

Steinerskolenes foreldreforbund kan bidra med tips og råd. Steinerskolene har en ombudsordning som kan benyttes dersom konflikter ikke får en løsning lokalt, eller dersom foreldre ønsker dette.

Ombudet for Steinerskolene

3. februar 2006 ble Steinerskolenes Ombudsordning opprettet, med formål om å bidra til å støtte og sikre kommunikasjon innen skolene eller mellom foreldre, elever og den enkelte skole. Ombudsordningen ble opprettet i et samarbeid mellom Steinerskoleforbundet og Steinerskolenes Foreldreforbund (SFF).

Ulike parter kan søke råd og hjelp i saksforhold hvor det er krevende å få til en god dialog. Slik hjelp kan være samtaleledelse, formidling eller megling dersom situasjoner har låst seg. Ombudet kan altså arbeide med pågående konflikter, eller komme med uttalelse i saker som er avsluttet.

Les mer om Ombudet her: <https://www.foreldrene.no/om-sff/ombud/>, eller Ombudet kan kontaktes ved å skrive til ombudet@steinerskolen.no.

Foreldreforeningen/FAU

Skolen er lovpålagt å ha et foreldreråd. Dette er foreldrene eller foresatte til alle elever ved skolen. Foreldrerådet ved skolen vår heter 'Foreldreforeningen ved Steinerskolen i Ås'. Årsmøtet i foreldreforeningen velger et styre som sammen med klassekontaktene utgjør FAU.

Fra opplæringsloven: Foreldrerådet skal fremme fellesinteressene til foreldrene og medvirke til at elever og foreldre tar aktivt del i arbeidet for å skape et godt skolemiljø. Foreldrerådet skal arbeide for å skape godt samhold mellom hjem og skole, legge til rette for trivsel og positiv utvikling hos elevene og skape kontakt mellom skolen og lokalsamfunnet.

Foreldrerollen skal være positiv og trivselsskapende.

Steinerskolene er avhengig av et sterkt foreldreengasjement og det er viktig å organisere foreldrearbeidet slik at alle foreldre får god informasjon om dette arbeidet. Det er ikke uvanlig at Steinerskoler har et skolestyre hvor foreldrene har halvparten av plassene. Hos oss velger foreldrene 2 av 5 medlemmer til Stiftelsesstyret (som er skolens øverste organ), i tillegg til at 1 representant fra Foreldreforeningen (FAU) har møterett og talerett i Stiftelsesstyret.

Friskoleloven om foreldredeltagelse:

I Friskoleloven står det at alle skoler skal ha et foreldreråd, og at en representant fra Foreldrerådet har møterett, talerett og protokollrett i skolestyret.

Foreldreforeningen/FAU er ansvarlig for:

- At alle klasser er representert i FAU.
- God og jevnlig kontakt med skolens daglige leder.
- At foreldreforeningen har gyldige vedtekter.
- At foreldreforeningen har kasserer og orden i økonomien.
- At saker som kommer inn til foreldreforeningen blir behandlet.
- At foreldreforeningen gjennomfører årsmøte der alle foreldre er invitert. Demokratisk valg av representanter til Stiftelsesstyret og FAU-styret, fortrinnsvis på årsmøte i foreldreforeningen. Det anbefales å bruke valgkomite, nedsatt av FAU eller årsmøtet.
- Å delta på møter i Stiftelsesstyret ved skolen.
- At alle foreldre har tilgang på god informasjon om skole-hjem-samarbeidet i klassene og på skolen. Åpne innkallinger og referater er viktig.
- Jevnlig kontakt med Steinerskolenes foreldreforbund.
- FAU må ha kjennskap til Friskoleloven.
- At foreldreforeningen/FAU er registrert i Brønnøysund-registeret.

Møteinnkallinger og referater fra foreldreforeningene skal være lett tilgjengelig for alle foreldre.

- FAU må kjenne til skolens organisering og hvem som har ansvar for hva.
- Daglig leder deltar i FAU-møter med tale og forslagsrett.
- FAU er naturlig høringsinstans for skolens ordensreglement og konsekvenser av brudd på dette.
- FAU har kjennskap til skolens planer for et godt psykososialt miljø, og hvordan disse følges opp.
- FAU må samarbeide tett med skoles styre. Steinerskolens Foreldreforbund anbefaler at FAU-leder deltar på styremøter med tale- og forslagsrett. Ved skolen vår velger vi på årsmøtet en representant som også sitter i FAU til dette.
- FAU har et årlig dialogmøte med lærerne der tema som angår foreldrerollen tas opp.
- FAU har et ansvar for markeder og dugnader ved skolen.
- FAU har særlig ansvar for å påse at skolens psykososiale miljø er godt.
- FAU skal ikke behandle saker som dreier seg om enkeltpersoner, enkeltelever, enkeltforeldre eller skolens personale.

Daglig leder er ansvarlig for:

- Å sørge for at skolen har en fungerende foreldreforening der alle foreldre er medlemmer.
- Å være til stede på møter i foreldreforeningen.
- At det arrangeres et årlig felles møte mellom kollegiet og foreldreforeningen. Gode rutiner og rammer for håndtering av spørsmål eller klager fra foreldre. Oppfølging av klager inntil problemene er avklart og løst.
- Gjenoppbygging av tillit etter konflikter.
- Generell informasjon fra skolen til foreldre.

Klasselærer er ansvarlig for:

- Å påse at klassen har en fungerende klassekontakt. Planlegge alle foreldremøter sammen med klassekontakt.
- Informere klassekontakt om generelle saker som angår klassen. Informere alle foreldre når elever slutter eller begynner i klassen.
- Påse at foreldremøtene setter av tid til å planlegge aktiviteter som bidrar til at foreldrene blir tryggere i foreldrerollen og på hverandre. Dette kan være alt fra presentasjonsrunder der foreldrene sier noe kort om familien eller seg selv, til foreldrefester eller en familietur på skøyteisen.

Julemarked/markeder

Steinerskolen i Ås har en lang tradisjon for å holde markeder. Vi arrangerer julemarked og har de siste årene også igangsatt høst- og vårmarked. Formålet med markedene er å skape et hyggelig samlingspunkt for foreldre, elever, skolens ansatte, tidligere elever, slekt, venner og bekjente.

Julemarkedet arrangeres og drives av foreldre/foresatte på skolen, og omtales gjerne som årets store begivenhet. Det forventes at alle foreldre/foresatte bidrar ved julemarkedet, både med varer til salg, og organisering/rigging/ansvar for å stå i salgsboder og liknende. Hos oss er Julemarkedskomiteen (som velges på årsmøtet) praktisk ansvarlig for organiseringen og gjennomføringen. Julemarkedet finner sted på skolen siste lørdag i november. Arrangementet er foreldredrevet, men elever og lærere bidrar med utstillinger og underholdning. Forut for markedsdagen lager foreldrene varer til salgsbodene, både som hjemmeproduksjon og på felles verkstedkvelder.

I *Gammeldags kjøkken* selger vi kaker, konfekt, chutney, syltetøy, tørket frukt og sopp, grytekluter, forklær o.l. Til *Julemesserommet* lager vi ulike håndverksprodukter.

Foreldrene rigger i stand til marked fredag kveld, jobber i salgsrommene lørdag og rydder etterpå. Markedet arrangeres i samarbeid med foreldrene til barn i Haugtussa Steinerbarnehage, der barnehageforeldrene er ansvarlige for kafeen. Dagen er obligatorisk skoledag for elevene. Inntektene av julemarkedet fordeles av foreldrene, gjennom FAU, til formål som skal komme elevene til gode. Markedet er FAUs viktigste inntektskilde og gir mulighet til å støtte psykososiale og fysiske tiltak ved skolen.

Ved andre markeder (høst- og vårmarked) er skolen ansvarlig for arrangementet. Når skolen ønsker bidrag fra foreldre til disse, er det viktig med god informasjon og dialog med foreldrene.

Se www.foreldrene.no for lenker til steinerskolene og sider for flere tips og fremgangsmåter for gode markeder.

Dugnader

Alle steinerskoler er startet og delvis driftet gjennom dugnadsinnsats fra foreldre og lærere som ønsker steinerpedagogisk opplæring for barna. Det gjelder også for Steinerskolen i Ås. Det avholdes vanligvis en dugnad i hvert semester i løpet av skoleåret. Konkrete datoer informeres om av skolen og legges inn i skoleruta.

Dugnad er en naturlig del av vår steinerskoles virksomhet, og erfaringsmessig bidrar dugnader til økt samhold og gode relasjoner i foreldregruppene. Foreldrenes dugnadsinnsats er også viktig for steinerskolen av økonomiske grunner.

Det forventes at alle foreldre/foresatte deltar på dugnad.

Tips:

Det kan være lurt å ha en dugnadskomite som har ansvaret for organiseringen, og som kan annonsere oppgavene på forhånd. Noen har en tavle eller bok hvor alle oppgavene er listet opp, så kan man sette seg opp på det som passer for den enkelte på forhånd.

Vi anbefaler å ha et felles måltid i forbindelse med dugnaden. Det er fint om noen lager varm suppe e.l. som en del av dugnadsarbeidet.

- Gode forberedelser er avgjørende for gjennomføringen.
- Dugnadsansvarlig gir beskjed om hva du trenger å ta med deg.
- Det kan være lurt å planlegge alternative opplegg etter hvor mange som kommer.
- Det bør være mulighet for å bidra selv om man ikke kan stille på selve dugnadsdagen.
- Det anbefales å ha fordeling av oppgaver klassevis.
- Det er positivt at barna deltar.
- Husk kaffe/ kaker/ underholdning og annet som bidrar til å skape trivsel.

Fester og fellesarrangementer

Skoleåret ved Steinerskolen i Ås er krydret med faste kulturarrangementer. Barnas deltagelse er sentrale i bl.a. måneds- og årstidsfester. I andre sammenhenger, som julemarked, 17. mai-feiring og dugnader er foreldre og foresatte sentrale aktører.

Månedsfestene er i regi av skolen og finner sted i skoletiden. Klassene samles i gymsalen for å presentere noe av det de har jobbet med den siste tiden. Det kan være innslag med sang, skuespill, eurytmi eller resitasjon. På denne måten øver barna seg i å stå foran en forsamling, mange får opplevelsen av at de virkelig kan noe nytt, og de yngre elevene får et innblikk i hva de skal lære i fremtiden. Foreldrene er velkomne som publikum.

Årstidsfestene er knyttet til det mennesket kan føle som kvalitative forandringer i naturen, og det som mennesket kan vinne for sitt eget indre dersom det føler sitt liv i samklang med naturen.

Fester som feires mellom sommerferien og nyttårsaften:

- Høsttakkefesten feirer rikdommen av grønnsaker og frukter som sommeren og menneskenes arbeid har etterlatt seg slik at menneskene kan leve.
- Mikaelstiden inspirerer til selvtillit i motgang. I sentrum står det et skuespill der «dragen» blir overvunnet og menneskesjelen på nytt finner frem til sitt indre.
- Martinsfesten fremhever barmhjertigheten som et menneskelig lys som stråler inn i det ytre mørke og danner sosialt bærende krefter. Mennesket bærer lyset for naturen i denne mørke tiden.
- Adventsspiralen markerer den endelige slutten på sommerens livskrefter og forberedelsen av den indre sommeren som menneskene kan skape imellom hverandre gjennom kjærlighetens indre varme.
- På Luciadagen går 5.-klassingene med lys og sang gjennom huset, deler ut lussekatter og minner om at mennesket har muligheten til å gi godhet og næring til andre.
- Julen minner om de barnlige kreftene som fornyer livet og bringer verden videre.

Fester som feires mellom nyttår og sommerferien:

- «Hellige-Tre-Konger»-spillet ved skolestart i januar formidler farene som de barnlige kreftene er utsatt for fra verdens jakt etter makt og kontroll, og hvordan de må beskyttes av de sanne kongers våkenhet.
- I karnevalstiden har det i mange år vært en sirkusuke, der all undervisning fokuseres på en sirkusforestilling som det inviteres til i slutten av uken.
- Påskefesten fremhever den spede begynnelsen av nye livsmuligheter etter en tung krise. Den preges av beskjedenhet og samhörighet.
- Pinsefesten formidler menneskets muligheter til å gripe seg selv og gi sin egen utvikling en positiv retning. Da finner det kraft til å gå gjennom forvandlinger og finne mening med tilværelsen.

Disse årstidsfestene avholdes på kveldstid:

- Mikaelifesten. Samtlige klassetrinn deltar i framføringen av Mikaelsspillet.
- Martinsfesten. Her deltar 2. - 5. (6.) klasse med foreldre.
- Sirkusuke. Uke 7, dvs. siste uke før vinterferien, pleier hele skolen å være engasjert i et sirkusprosjekt. Etter iherdig øving går trommevirvlene for to forestillinger, en på dagtid og en på kveldstid.

17. mai

Etter barnetogene møtes vi på skolen i en pyntet gymsal. Vi spiser og synger sammen. Det er loddtrekning og leker i skolegården. Alle tar med mat til felles bord. I «Fredagsbladet» opplyses det om hvilke klassetrinn som skal ha med mat til koldtbordet og hvem som skal ha med kaker, kaffe og te.

- 4-6. klasse-foreldrene er hovedansvarlig for arrangementet; for annonsering i Fredagsbladet, rigging og dekorering, innkjøp av servietter, brus og is, basar/lotteri og opprydding.
- 1-3. klasse-foreldrene har ansvar for lekene; potetløp, stylter, kaste på bokser o.l. De skaffer også små premier som deles ut til alle deltagere på lekene.
- 7-8. klasse-elevne står for salg av is og brus.

Fredagskafe

Fredagskafeen har i mange år vært et populært tilbud blant elevene, og en mulighet for klassene til å tjene penger til klassekassa. Fredagskafeen er et hyggelig samlingspunkt for elever og foreldre, og arrangeres på skolen – rett etter skoledagens slutt.

Når det er fredagskafe tar barna med seg mat hjemmefra som de selger i klasserommet. Foreldrene skaffer vekslepenger, tallerkener og krus, hjelper til med å ommøblere og pynte litt i rommet, samt med å rydde etterpå. Det er alltid ønskelig at noen foreldre er til stede under salget. Siden det er store aldersforskjeller blant barna på skolen vår er det viktig at foreldre eller noen av de større elevene passer på slik at de minste elevene også får slippe til.

Det er ikke avsatt faste datoer for fredagskafe. Under pandemien ble det et naturlig opphold for fredagskafeene, men tradisjonelt har hver klasse arrangert 1-2 fredagskafeer i løpet av året. Datoer settes opp av FAU, og klassekontaktene har ansvar for å kontakte foreldrene i forkant av arrangementene.

Steinerskolens Foreldreforbund (SFF)

Steinerskolenes Foreldreforbund er en nasjonal interesseorganisasjon for Steinerskoleforeldre. Våre medlemmer består av foreldreforeningene ved de enkelte skoler. Se www.foreldrene.no.

SFF's oppgaver

- Hjelp til foreldre.
- Samarbeide med de enkelte skoler.
- Regionalt samarbeide mellom foreldreforeninger.
- Fremme steinerskolenes interesser og samarbeide med offentlige myndigheter.
- Samarbeide med [Steinerskoleforbundet](#) og [Steinerbarnehageforbundet](#).
- Internasjonalt samarbeid mellom steinerskoleforeldre.

SFF's kontor

- SFF har besøks- og postadresse i Oslo, i Josefinesgate 12, sammen med Steinerskoleforbundet. SFF har kontor på kulturhuset Hovtun i Hurum.

Medlemskap i Steinerskolenes Foreldreforbund (SFF)

- Foreldreforeningens vedtekter bør ha opplysninger om SFF medlemskapet.
- Foreldrene skal utpeke en fast representant til å delta på regionmøter og landsmøter.
- Foreldrene velger på årsmøte en fast SFF representant.

Kontaktinfo

Steinerskolenes Foreldreforbund, Josefines gate 12, 0260 Oslo.

Telefon 97 13 23 13

Hjemmeside: www.foreldrene.no

e-post: hilde@foreldrene.no

Mer informasjon og lenker

- Steinerskolen i Ås: aas.steinerskole.no
- Steinerskoleforbundet: www.steinerskolen.no
- Steinerskolens foreldreforbund: www.foreldrene.no
- Steinerhøyskolen: www.steinerhoyskolen.no
- FUG - foreldrerådet for grunnskolen: www.fug.no
- Utdanningsdirektoratet: www.udir.no
- Antroposofisk selskap: www.antroposofi.no

Oversikt over aktuelle lover

Her er en oversikt over noen lover som kan være av interesse for Steinerskolene. Siste versjon av disse kan lastes ned fritt fra www.lovdatabasen.no.

- [Opplæringsloven](#)
- [Friskoleloven](#)
- [Stiftelsesloven](#)
- [Forvaltningsloven](#)
- [Menneskerettsloven](#)